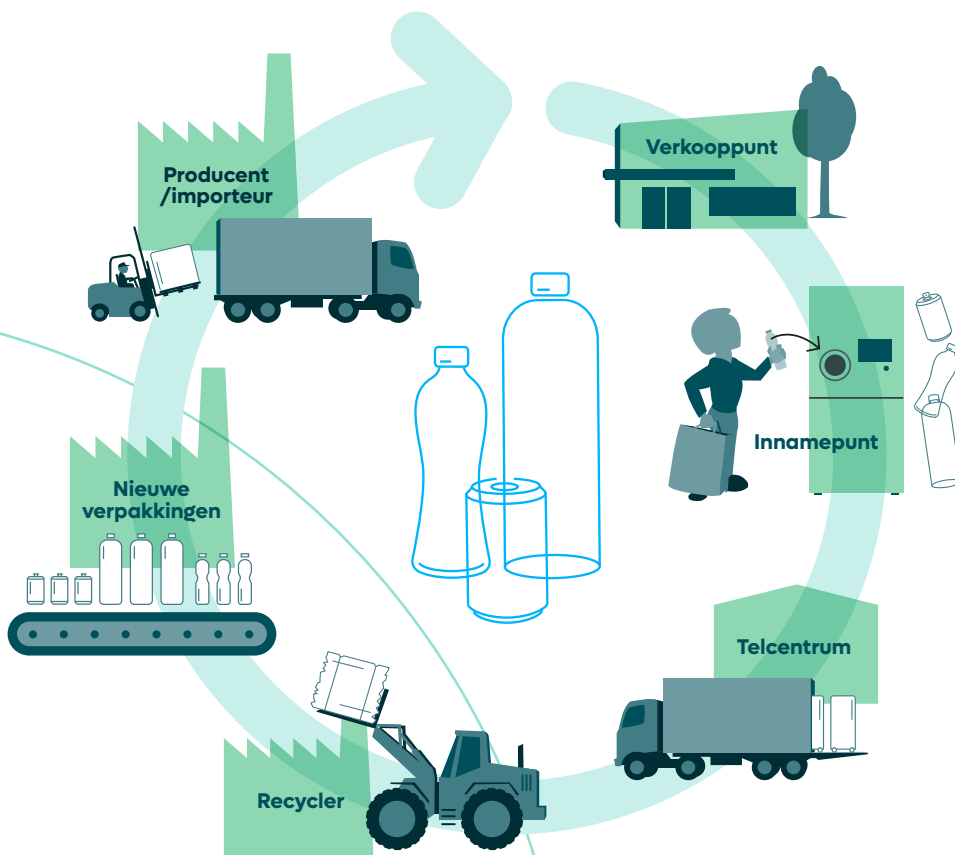

Statiegeld in Nederland, een toelichting.

In Nederland wordt statiegeld op plastic drankflessen en -blikjes geheven. Zo verminderen we de hoeveelheid zwerfafval én worden na inzameling statiegeldverpakkingen gerecycled tot grondstof waarmee nieuwe flesjes en blikjes gemaakt kunnen worden. Dit draagt bij aan onze missie om steeds meer verpakkingen terug te laten komen als grondstof voor nieuwe verpakkingen. Het aantal gevonden kleine flesjes in het zwerfafval daalde over de eerste helft van 2023 ten opzichte van de eerste helft van 2020 met 63%. Ook is het laagste aantal blikjes aangehouden sinds zeker 8 jaar (bron: ministerie van I&W).

Om consumenten hun statiegeldverpakkingen in te kunnen laten leveren, is een landelijk dekkend netwerk van innamepunten nodig. Een statiegeldverpakking legt na inlevering een reis af om gerecycled te worden tot grondstof voor nieuwe blikjes en flesjes. Sinds de introductie van statiegeld op kleine plastic drankflessen per 1 juli 2021 en op blikjes vanaf 1 april 2023 werkt Statiegeld Nederland (onderdeel van Verpact) hard aan het verbeteren van het statiegeldsysteem én het motiveren van de consument om statiegeldflessen en -blikjes in te leveren.

Verpact vertelt wat de stand van zaken is, geeft antwoord op hoe het statiegeldsysteem wordt betaald en wat er gebeurt met het statiegeld op de flessen en blikjes die niet door consumenten worden ingeleverd.

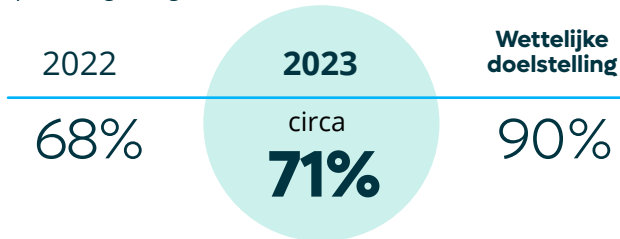

Stijgende lijn in inzamelpercentages statiegeldflessen

Het wettelijke inzameldoel voor plastic drankflessen is 90% vanaf 2022. Daar zijn we nog niet. Maar het is heel belangrijk dit doel te halen; de hoeveelheid zwerfafval vermindert én na inzameling worden de statiegeldverpakkingen grondstof waarmee nieuwe flesjes en blikjes gemaakt kunnen worden. Om de inzameling verder te verhogen is het [Plan van Aanpak verhoging inzameling plastic drankverpakkingen](#) opgesteld. Dit plan voorziet o.a. in een uitbreiding van 5.400 extra inlevermachines en/of -punten. Hiermee verwachten wij de inzameldoelstelling voor plastic drankflessen in 2026 te behalen.

Inzamelresultaat plastic drankflessen groot en klein, met én zonder statiegeld*

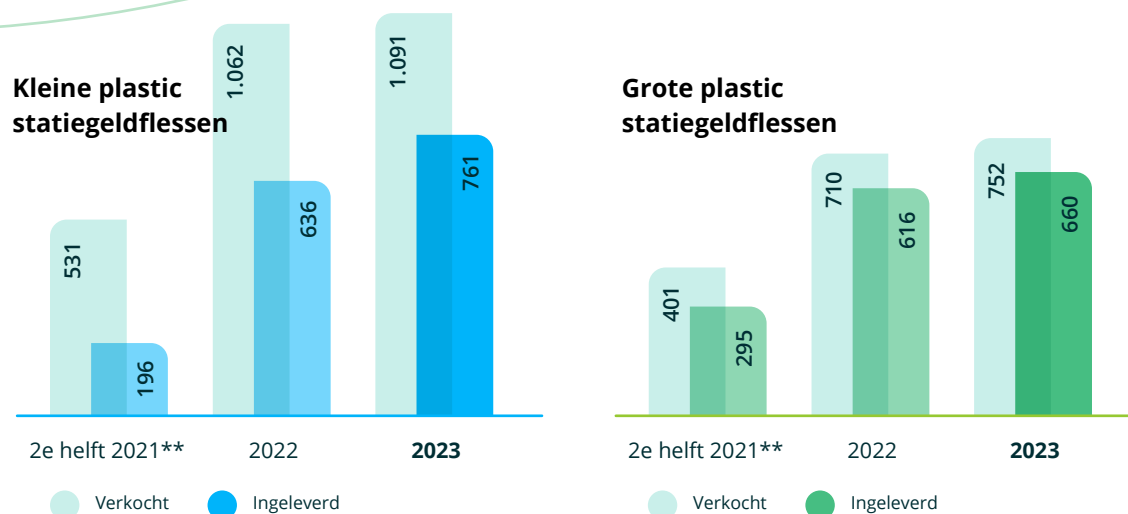
(percentage in kg)

De wettelijke inzameldoelstelling gaat over alle plastic drankflessen, ook die zonder statiegeld. Flessen van sap en zuivel zijn bijvoorbeeld niet statiegeldplichtig (maar er zit wel steeds vaker statiegeld op deze flessen). Ook bijvoorbeeld de 2 liter plastic melkkan valt onder de wettelijke doelstelling. Daarnaast mag volgens de regelgeving maximaal 5% aan inzameling van kunststof drankflessen worden meegeteld die afkomstig zijn uit PMD inzameling.

Aantal verkochte en ingeleverde statiegeld flessen en -flesjes

(in miljoen stuks) 2021 - 2023

* Deze percentages zijn gebaseerd op de gecontroleerde cijfers over 2021 en 2022 én de voorlopige cijfers 2023.

** Per 1 juli 2021 beheert Statiegeld Nederland het huidige statiegeldsysteem.

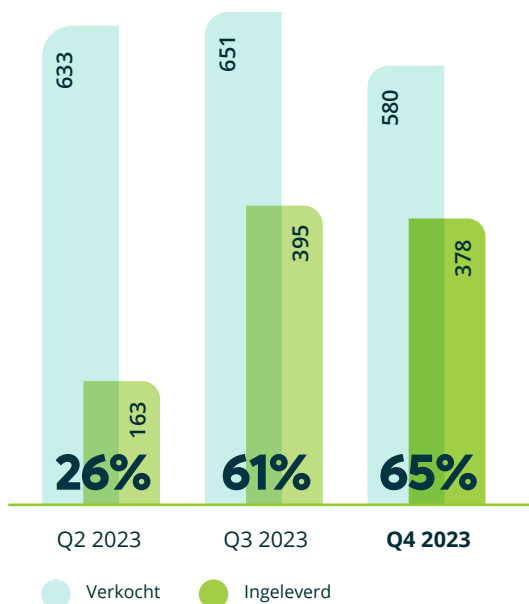
Inzameling statiegeldblikjes groeide sneller dan flesjes

Voor statiegeldblikjes is het wettelijke inzameldoel 90% vanaf 2024. Het halen van het doel kost tijd, dat weten we uit de andere Europese landen die met een statiegeldsysteem werken. Omdat de consument al gewend is aan statiegeld op flesjes, is het aantal statiegeldblikjes dat wordt ingezameld in 1 jaar tijd, snel gestegen. De groei in Nederland gaat daarmee sneller dan die van plastic flesjes en dan in de rest van Europa. Goed presterende landen zoals Noorwegen en Denemarken hadden 8 tot 11 jaar nodig om 90% in te zamelen.

Producenten én consumenten samen spelen een belangrijke rol om het inzameldoel te behalen. Hoe meer mensen weten dat het systeem bestaat én hoe beter het systeem werkt, hoe meer consumenten hun statiegeldverpakkingen inleveren en hoe sneller het inzameldoel wordt behaald. We moeten ons daarbij blijven realiseren dat gedragsverandering tijd kost.

Ontwikkeling inzameling drankblikjes sinds de invoering vanaf 1 april 2023

(in miljoen stuks) Dit betreft voorlopige cijfers.

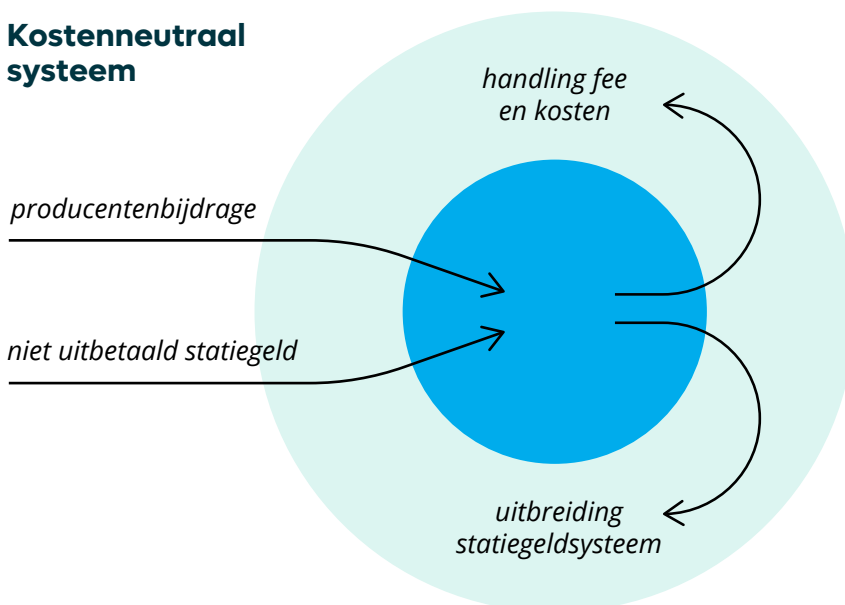
Hoe wordt het statiegeldsysteem gefinancierd?

Het statiegeldsysteem wordt, net als in andere Europese landen zoals Noorwegen en Denemarken, gefinancierd vanuit twee geldstromen: een producentenbijdrage en niet uitbetaald statiegeld. Producenten van drankflessen en blikjes betalen een verplichte bijdrage per statiegeldverpakking die in Nederland wordt verkocht. Dit geld wordt gebruikt voor het statiegeldsysteem (zie pag. 5). Daarnaast levert op dit moment nog niet iedereen zijn statiegeldflessen en blikjes in. Dit niet uitbetaalde statiegeld blijft ook in het systeem.

Kosten van het systeem

Een statiegeldsysteem kost veel geld. Om consumenten hun verpakkingen in te kunnen laten leveren, is een landelijk dekkend netwerk van innamepunten nodig. Een statiegeldverpakking legt na inlevering een reis af om gerecycled te worden tot grondstof voor nieuwe blikjes en flesjes. Om dit mogelijk te maken, krijgen innamepunten een vergoeding voor de apparatuur, schoonmaak, personeel en logistiek. Ook is geld nodig voor de telcentra en de automatisering. Daarnaast wordt veel extra geld geïnvesteerd in extra innamepunten op out-of-home locaties en consumentencampagnes.

Kostenneutraal systeem

Met de huidige inzamelpercentages is het aandeel van het niet uitbetaalde statiegeld voor de bekostiging van het systeem relatief groot. Dat wordt ingezet voor optimalisering en uitbreiding van het systeem. Hoe meer consumenten hun verpakkingen inleveren, hoe kleiner hun financiële aandeel in het statiegeldsysteem wordt.

Welke bedragen gaan in het statiegeldsysteem om?

Op basis van de (voorlopige) cijfers over 2021 tot en met 2023* is hieronder uiteengezet hoe de financiën van het statiegeldsysteem zijn opgebouwd.

(in miljoenen euro's)

1.146	Statiegeld dat consumenten hebben betaald voor de plastic flessen en blikjes die zij hebben gekocht van 2021 t/m 2023. Dit geld wordt via de producenten betaald aan Statiegeld Nederland (stichting zonder winstoogmerk).
772 —	Statiegeld dat consumenten tussen 1 juli 2021 t/m 2023 hebben teruggekregen bij het inleveren van de statiegeldverpakkingen (plastic en blik) via inname machines of handmatige inname, of hebben gedoneerd aan sportverenigingen of goede doelen.
374	Niet uitbetaald statiegeld: het statiegeld op de verpakkingen die consumenten nog niet hebben ingeleverd omdat ze die nog in huis hebben staan of via andere inzamelkanalen hebben weggegooid (bijvoorbeeld bij het PMD of het restafval).
82 +	Producentenbijdrage: de verplichte bijdrage per statiegeldverpakking die producenten en importeurs betalen aan Statiegeld Nederland als zij statiegeldverpakkingen in Nederland verkopen. De hoogte van de bijdrage wordt bepaald op basis van de te verwachte kosten, niet ingeleverde statiegeldverpakkingen en overschotten en tekorten uit het verleden.
245 —	Doorlopende kosten van 2021 t/m 2023 voor o.a. de inname en verwerking van flessen en blikjes, consumentencampagnes en de automatisering van het statiegeldsysteem.
112 —	Gereserveerd bedrag (31 dec. 2023) voor het statiegeld op verpakkingen die voornamelijk in de laatste maanden van 2023 zijn verkocht en naar verwachting in 2024 worden ingeleverd. Dit zijn naar verwachting bijna 700 miljoen verpakkingen. Dit is berekend conform een met de accountant afgestemde methodiek. Ervaring leert dat het tussen de 4 en 8 weken duurt voordat een statiegeldverpakking wordt ingeleverd.
99 —	Gereserveerd bedrag voor investeringen in o.a. meer nieuwe inname machines bij supermarkten en nieuwe innamepunten op out-of-home locaties zoals OV-plekken, attractieparken, scholen, tankstations en festivals. En de uitbreiding van de verwerkingscapaciteit van het totale systeem, van ICT tot recycling.
0	Het statiegeldsysteem is een gesloten systeem dat wordt beheerd door de Stichting Statiegeld Nederland (stichting zonder winstoogmerk).

Uitsplitsing doorlopende kosten statiegeldsysteem 2021 t/m 2023

(in miljoenen euro's)

134	handling fee de vergoeding die Statiegeld Nederland per flesje of blikje betaalt aan het innamepunt.
34	verwerking en logistiek Statiegeld Nederland heeft twee telcentra waar ingeleverde flessen en blikjes worden geteld en verwerkt.
24	afschrijving op investering tot en met december 2023 van 125 miljoen euro t.b.v. uitbreiding statiegeldsysteem.
16	consumenten-campagnes t.b.v. bewustwording en gedragsverandering.
37	overige exploitatiekosten hebben onder andere betrekking op aanloopkosten, organisatiekosten, administratiekosten en ICT.
245	

De toekomst van het statiegeldsysteem: uitbreiden en optimaliseren

Nederland heeft een fijnmazig netwerk van circa 28.000 innamepunten waar de consument statiegeldverpakkingen in kan leveren: 5.000 innamepunten (al dan niet met automaat) waar je statiegeld terugkrijgt en 23.000 vrijwillige innamepunten waar statiegeld naar de sportvereniging of een goed doel gaat.

In 2023 is eerst gefocust op de uitbreiding van de infrastructuur van het systeem om ook statiegeldblikjes te kunnen innemen. Denk daarbij aan transport, tel- en persmachines, persmachines en ICT. Daarnaast zijn meer dan 400 nieuwe innamepunten geplaatst en ruim 600 apparaten vervangen door snellere, betere apparaten. En we willen dat de consument op nog meer plekken statiegeld terug kan krijgen.

Daarom blijven we ook de komende jaren investeren in extra innamepunten en het optimaliseren van het statiegeldsysteem, zoals uitgewerkt in het [Plan van Aanpak](#). De uitbreiding van het aantal inleverpunten bestaat uit 800 extra statiegeldmachines in en nabij supermarkten, 4.600 extra statiegeldmachines of uitbetalende innamepunten op andere locaties waar dagelijks veel mensen samenkomen, zoals onderwijsinstellingen, het OV, horeca, dagattracties, winkelcentra, festivals, strand en luchthavens. Hiermee krijgen consumenten in het hele land veel meer mogelijkheden statiegeldverpakkingen tegen uitbetaling van statiegeld in te leveren. Dit zal de inzamelcijfers flink verhogen. Ook gaan we testen buiten de supermarkten met handmatige inname van beschadigde verpakkingen.

Consumentencampagne: Statiemonnie!

Bijna alle Nederlanders weten dat er statiegeld op kleine plastic flesjes en blik zit. Om consumenten te activeren om hun statiegeldverpakkingen in te leveren start begin april een grootse, nieuwe landelijke consumentencampagne op tv, radio, socials en online kanalen. De Nederlandse rapper Donnie is de ster van deze campagne.

96%

van de Nederlanders weet binnen een jaar dat er statiegeld zit op blik.

Hetzelfde geldt voor statiegeld op **plastic flesjes**

95% van de jongeren
94% van de 30+ers

9 op de 10

Nederlanders weet dat de barcode op het statiegeldblikje goed leesbaar moet zijn bij het scannen.

STATIEGELD
NEDERLAND

onderdeel van **verpact**

verpact

Grondstof van morgen